

طرح شاخص مدیران خرید

مهر ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۱/۶۶

شاخص صنعت – دوره چهل و نهم

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در مهرماه ۵۱/۶۶ به‌دست آمده‌است، که نشان می‌دهد فعالیت‌های بخش صنعت با رشد اندکی روبرو بوده‌اند که شیب آن نسبت به شهریور ماه کاهش داشته‌است. در مهرماه همه مؤلفه‌های اصلی شاخص در بخش صنعت، به غیر از میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه افزایش داشته‌اند و عدد بیشتر از ۵۰ را ثبت کرده‌اند.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در مهرماه (۵۴/۸۶) با نرخ کمتری نسبت به شهریورماه افزایش داشته‌است.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهرماه (۴۵/۰۸) نسبت به شهریورماه کاهش قابل توجهی داشته‌است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در مهرماه (۴۹/۶۴) اگرچه نسبت به شهریور، شدت کاهش کمتری داشته اما همچنان نشان دهنده کمبود مواد اولیه است.
- ✓ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار در مهرماه (۵۵/۱۸) به بیشترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده‌است. به دلیل پیشی گرفتن رشد تولید از رشد تقاضا و فروش، میزان موجودی انبار در این ماه با شدت بیشتری افزایش داشته‌است.
- ✓ شاخص میزان فروش محصولات در مهر (۴۳/۹۳) در مقایسه با شهریور ماه با شدت بیشتری، همچنان کاهش یافته است.

۵۰/۱۹

شاخص کل اقتصاد – دوره سی و هفتم

- ✓ شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد در مهرماه ۵۰/۱۹ بوده‌است که در مرز رونق و رکود (۵۰) قرار گرفته و در مقایسه با ماه قبل کندتر شدن میزان فعالیت‌ها را نشان می‌دهد. در این ماه به جز مؤلفه میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده، سایر مؤلفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ بوده‌اند.
- ✓ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در مهرماه (۵۱/۶۰) با شیب کمتری در مقایسه با شهریور ماه افزایش داشته‌است. افزایش میزان فعالیت‌ها بیشتر در بخش صنعت و تا حدودی در بخش خدمات و کشاورزی بوده و در بخش ساختمان فعالیت‌ها با رکود شدید روبرو بوده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهرماه (۴۶/۸۲) در مقایسه با شهریور ماه با کاهش شدیدی روبرو بوده‌است. این شاخص در هر سه بخش کاهش داشته اما بیشترین کاهش را در بخش ساختمان ثبت کرده‌است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده در مهرماه (۴۶/۲۸) همچنان با کاهش روبرو است البته شیب کاهش نسبت به شهریور ماه اندکی کمتر شده‌است. این شاخص علی‌رغم افزایش در بخش ساختمان، در بخش صنعت و به ویژه خدمات و کشاورزی با کاهش شدید روبرو بوده‌است.
- ✓ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات در مهرماه (۴۲/۵۶) کمترین مقدار ۱۴ ماه گذشته از شهریور ۱۴۰۰ (به غیر از فروردین ماه) را ثبت کرده‌است. شاخص مذکور در هر سه بخش اقتصادی با کاهش روبرو بوده و در بخش ساختمان بیشترین نرخ کاهش را به ثبت رسانده‌است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

بر اساس نتایج اولیه تقریباً ۸۵ درصد از پاسخ‌های نظرسنجی شاخص PMI ترکیبی تولید S&P Global برای منطقه یورو، از ۴۸/۱ در سپتامبر به ۴۷/۱ در اکتبر کاهش یافته‌است. PMI به مدت چهار ماه متوالی زیر سطح معیار ۵۰/۰ ثبت شده‌است و نرخ کاهش در این دوره شتاب گرفته و به سریع‌ترین میزان از نوامبر ۲۰۲۰ رسیده‌است. شاخص فعالیت‌های بخش خدمات در سپتامبر از مقدار ۴۸/۸ به ۴۸/۲ در اکتبر رسیده است که کاهش فعالیت‌های بخش خدمات در حالیست که تولید نیز در بخش صنعت در اکتبر (۴۴/۲) نسبت به سپتامبر (۴۶/۳) کاهش یافته و به کمترین مقدار ۲۹ ماه اخیر رسیده است. اقتصاد منطقه یورو در آغاز سه ماهه چهارم وارد رکود شدیدتری شده است. بخش‌های تولیدی و به‌ویژه بخش‌های انرژی بر، شدیدترین کاهش تولید را گزارش داده‌اند و فعالیت‌های خدماتی با سرعت فزاینده‌ای در بحبوحه تداوم بحران هزینه‌های زندگی و عدم اطمینان اقتصادی، کاهش یافتند.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در مهر ماه ۵۰/۱۹ بوده‌است که در مرز بین رونق و رکود (۵۰) قرار گرفته و در مقایسه با ماه قبل کندتر شدن میزان فعالیت‌ها را نشان می‌دهد. در این ماه به جز مؤلفه میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده سایر مؤلفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ بوده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در مهر ماه (۵۱/۶۰) با شیب کمتری در مقایسه با شهریور ماه افزایش داشته‌است. افزایش میزان فعالیت‌ها بیشتر در بخش صنعت و خدمات و کشاورزی بوده‌است و در بخش ساختمان فعالیت‌ها با رکود شدید روبرو بوده‌اند.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهر ماه (۴۶/۸۲) در مقایسه با شهریور ماه با کاهش شدیدی روبرو بوده‌است. این شاخص در هر سه بخش کاهش داشته اما بیشترین کاهش را در بخش ساختمان ثبت کرده‌است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده در مهر ماه (۴۶/۲۸) همچنان با کاهش روبرو است البته شیب کاهش نسبت به شهریور ماه اندکی کمتر شده‌است. این شاخص علی‌رغم افزایش در بخش ساختمان، در بخش صنعت و به‌ویژه خدمات و کشاورزی با کاهش شدید روبرو بوده‌است. بنا به گفته فعالان اقتصادی کمبود شدید نقدینگی و نوسانات نرخ ارز دلیل عمده کاهش موجودی مواد اولیه است.

➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه (۷۱/۸۰) به بالاترین مقدار ۳ ماهه خود رسیده‌است. این در حالیست که شاخص قیمت فروش محصولات (۵۷/۴۵) هم به بیشترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده‌است. اما افزایش این شاخص ناشی از افزایش در بخش خدمات و کشاورزی بوده‌است و این شاخص در بخش صنعت و به‌ویژه ساختمان با کاهش شدید روبرو بوده‌است.

➤ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات در مهر ماه (۴۷/۰۵) همچنان کاهشی است البته نسبت به شهریور ماه شدت کمتری دارد.

➤ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات در مهر ماه (۴۲/۵۶) کمترین مقدار ۱۴ ماه گذشته از شهریور ۱۴۰۰ (به غیر از فروردین ماه) را ثبت کرده‌است. این شاخص در هر سه بخش اقتصادی با کاهش روبرو بوده و در بخش ساختمان بیشترین نرخ کاهش را به ثبت رسانده‌است.

➤ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۵۹/۵۸) در مقایسه با شهریور ماه افزایش قابل توجهی داشته‌است. علی‌رغم انتظارات خوش‌بینانه به بهبود فعالیت‌ها در بخش صنعت و خدمات و کشاورزی، فعالان اقتصادی در بخش ساختمان انتظار کاهش شدید فعالیت‌ها را در آبان ماه دارند.

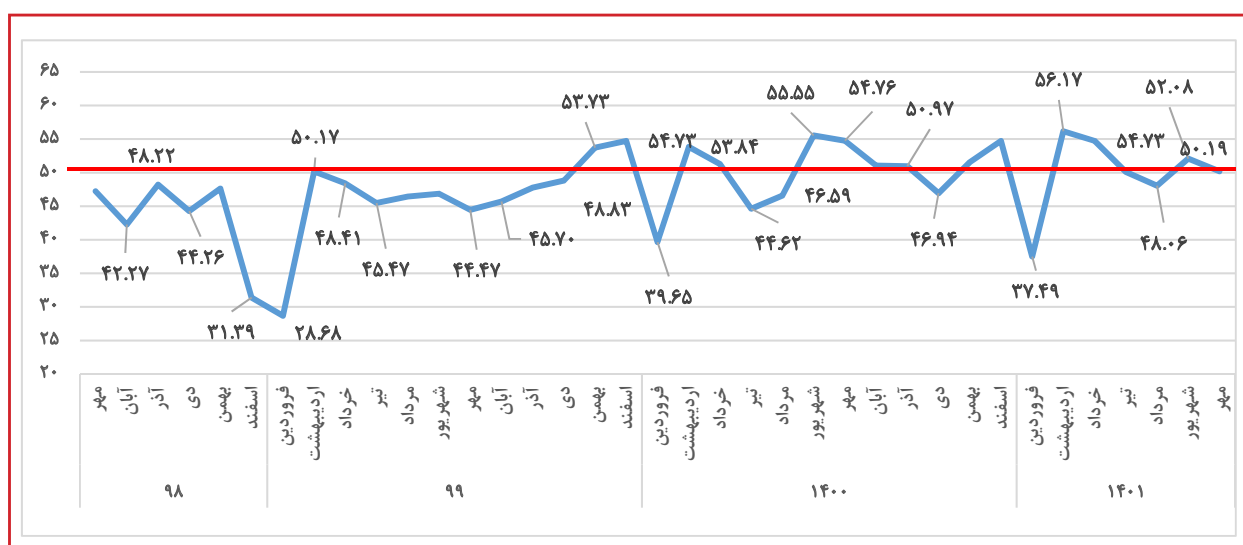
به طور کلی در مهر ماه شرکت‌ها با کاهش شدید تقاضا و فروش روبرو هستند که علاوه بر کاهش قدرت خرید مشتریان اتفاقات

اخیر کشور هم در این روند کاهشی تأثیر گذار بوده است به ویژه که در بخش خدمات شرکت‌ها با مشکل اینترنت نیز مواجه هستند. همچنین بسیاری از کسب و کارها به دلیل کمبود شدید نقدینگی و عدم ثبات نرخ ارز برای تأمین مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز خود با مشکل روبرو هستند.

جدول ۱: شاخص کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) مهر ۱۴۰۱

شاخص	مرداد ۱۴۰۱	شهریور ۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۱
شاخص کل اقتصاد	۴۸/۰۶	۵۲/۰۸	۵۰/۱۹
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۴۷/۳۷	۵۲/۳۴	۵۱/۶۰
میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۲/۳۳	۵۲/۸۷	۴۶/۸۲
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۱/۰۱	۵۴/۰۵	۵۴/۷۸
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۴/۳۸	۴۵/۲۲	۴۶/۲۸
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۷/۱۶	۵۲/۵۳	۵۲/۰۰
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۶۷/۹۷	۶۹/۴۰	۷۱/۸۰
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۵۵/۴۷	۵۱/۰۹	۵۲/۹۹
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۸/۲۶	۴۵/۲۴	۴۷/۰۵
قیمت محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده	۵۱/۹۶	۵۴/۵۷	۵۷/۴۵
مصرف حامل‌های انرژی	۵۶/۸۲	۴۵/۳۲	۴۶/۱۱
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۰/۳۵	۵۲/۸۳	۴۲/۵۶
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۶۳/۷۲	۵۲/۴۷	۵۹/۵۸

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

براساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در مهر ماه عدد ۵۱/۶۶ به دست آمده است، که نشان می‌دهد فعالیت‌های بخش صنعت با رشد اندکی روبرو بودند که شیب آن نسبت به شهریور ماه کاهش داشته است. در مهر ماه همه مؤلفه‌های اصلی شاخص بخش صنعت به غیر از میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه افزایش داشته‌اند و عدد بیشتر از ۵۰ را ثبت کرده‌اند. در میان رشته فعالیت‌های صنعتی، به ترتیب سایر صنایع، پوشاک و چرم و کانی غیر فلزی با بیشترین کاهش در مقدار شاخص روبرو بوده‌اند.

➤ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در مهر ماه (۵۴/۸۶) با نرخ کمتری نسبت به شهریور ماه افزایش داشته است. هرچند با توجه به کاهش شدید تقاضا و میزان فروش، افزایش تولید منجر به افزایش موجودی انبار شده است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهر ماه (۴۵/۰۸) نسبت به شهریور ماه کاهش قابل توجهی داشته است. به عقیده فعالان اقتصادی علاوه بر کمبود نقدینگی و کاهش قدرت خرید، اتفاقات اخیر کشور نیز در کاهش تقاضا بسیار موثر بوده است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در مهر ماه (۴۹/۶۴) اگرچه نسبت به شهریور شدت کاهش کمتری داشته اما همچنان نشان دهنده کمبود مواد اولیه است. به عقیده فعالان اقتصادی کمبود نقدینگی و عدم ثبات قیمت ارز باعث شده تا بنگاه‌ها در تأمین مواد اولیه با مشکل روبرو باشند.

➤ شاخص میزان استخدام در مهر ماه (۵۱/۳۸) به کمترین میزان ۶ ماهه اخیر از فروردین ماه رسیده است. با کاهش فروش و کاهش تقاضا، برخی از شرکت‌ها برای کم کردن هزینه‌ها ناچار به تعدیل نیرو بوده‌اند.

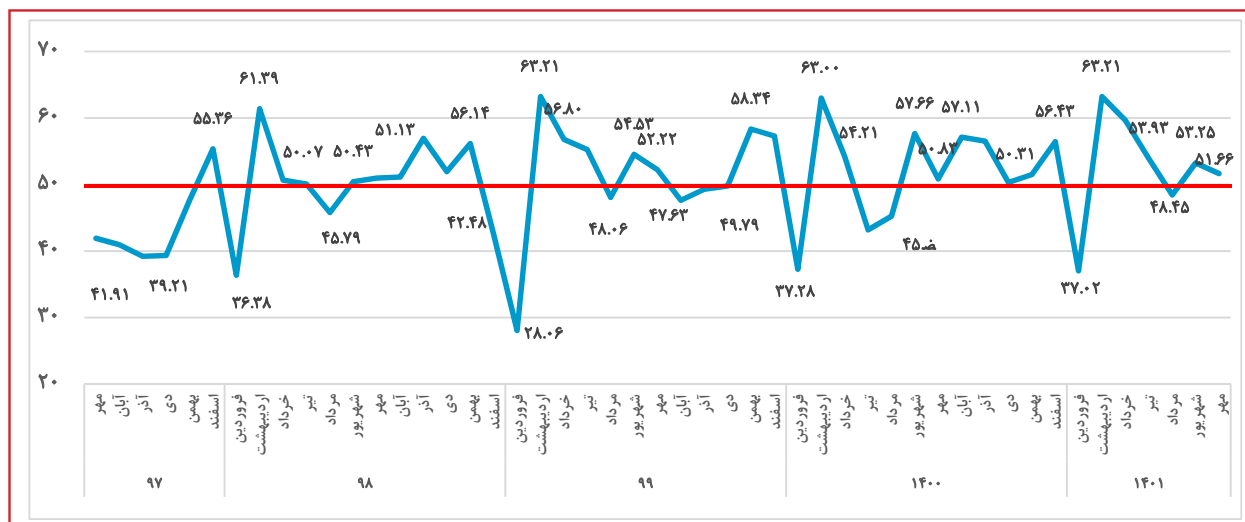
➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه در مهر ماه (۶۵/۳۳) به بیشترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است. براساس گزارش مرکز آمار از شاخص قیمت مصرف کننده در مهر ماه نیز نرخ تورم ماهانه مهر به ۳/۰ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۰/۸ واحد درصد افزایش داشته است.

➤ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار در مهر ماه (۵۵/۱۸) به بیشترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است. به دلیل پیشی گرفتن رشد تولید از رشد تقاضا و فروش، میزان موجودی انبار در این ماه با شدت بیشتری افزایش داشته است.

➤ شاخص میزان صادرات کالا در مهر ماه (۴۸/۷۱) برای چهارمین ماه پیاپی همچنان روند کاهشی دارد.

➤ شاخص قیمت محصولات تولید شده در مهر ماه (۴۷/۸۲) برای سومین ماه پیاپی همچنان کاهشی است اما شدت کاهش آن نسبت به شهریور ماه اندکی کمتر است. کاهش قدرت خرید مشتریان و کاهش میزان تقاضا باعث شده تا فعالان اقتصادی، علی‌رغم هزینه زیاد نهادهای تولید، به دلیل دستوری بودن قیمت برخی از محصولات و همچنین کاهش تقاضا، محصولات خود را با قیمت بسیار اندک و نزدیک به قیمت

نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

تمام شده بفروش برسانند.

➤ شاخص میزان فروش محصولات در مهر (۴۳/۹۳) در مقایسه با شهریور ماه با شدت بیشتری همچنان کاهش است. کاهش شدید قدرت خرید و اتفاقات اخیر کشور باعث کاهش شدید تقاضا و در نتیجه میزان فروش شرکت‌ها شده است.

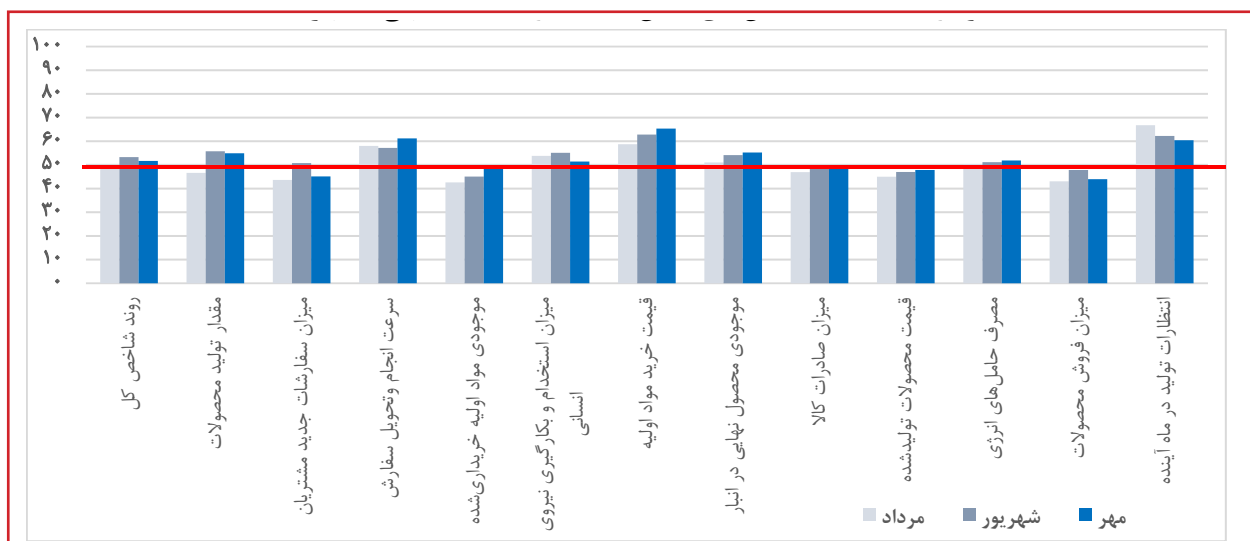
➤ شاخص انتظارات تولید در ماه آینده (۶۰/۳۹) به کمترین مقدار ۴ ماهه اخیر رسیده است. اگرچه همچنان نشان دهنده خوش بینی فعالان بخش صنعت برای آبان ماه است.

به طور کلی در مهر ماه، در بخش صنعت به دلیل تقاضای پایین مشتریان که ناشی از کاهش قدرت خرید و اتفاقات اخیر کشور است، میزان فروش شرکت‌ها با کاهش شدیدی روبرو شده است که منجر به افزایش موجودی انبار شده است. از سوی دیگر، شرکت‌ها به دنبال بی ثباتی نرخ ارز در تأمین مواد اولیه خود با مشکل روبرو هستند.

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) مهر ۱۴۰۱

شاخص	مرداد ۱۴۰۱	شهریور ۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۱
شاخص کل صنعت	۴۸/۴۵	۵۳/۲۵	۵۱/۶۶
مقدار تولید محصولات	۴۶/۶۲	۵۵/۷۴	۵۴/۸۶
میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۳/۶۰	۵۰/۷۶	۴۵/۰۸
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۸/۰۱	۵۷/۱۲	۶۱/۱۹
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۴۲/۵۸	۴۵/۰۵	۴۹/۶۴
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۳/۷۷	۵۵/۰۷	۵۱/۳۸
قیمت خرید مواد اولیه	۵۸/۶۹	۶۲/۸۰	۶۵/۳۳
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۱/۰۰	۵۴/۱۰	۵۵/۱۸
میزان صادرات کالا	۴۶/۹۰	۴۸/۴۸	۴۸/۷۱
قیمت محصولات تولید شده	۴۴/۹۶	۴۶/۹۵	۴۷/۸۲
مصرف حامل‌های انرژی	۵۰/۳۲	۵۱/۱۱	۵۱/۸۴
میزان فروش محصولات	۴۳/۰۱	۴۷/۷۹	۴۳/۹۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۶/۷۵	۶۲/۱۸	۶۰/۳۹

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به مهر ۱۴۰۱

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید مهر ۱۴۰۱

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و میلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شاخص گروه	۵۳/۶۱	۵۶/۰۳	۴۶/۹۴	۵۲/۹۵	۴۳/۸۶	۶۰/۸۹	۴۹/۹۱	۴۶/۶۷	۵۴/۷۵	۵۶/۷۶	۴۰/۳۶	۳۱/۸۸
مقدار تولید محصولات	۵۵/۵۶	۵۸/۸۲	۳۸/۸۹	۵۲/۲۷	۵۰/۰۰	۶۶/۶۷	۵۳/۴۵	۴۳/۷۵	۷۰/۰۰	۶۱/۱۱	۳۵/۷۱	۳۷/۵۰
میزان سفارشات جدید	۶۱/۱۱	۵۲/۹۴	۳۸/۸۹	۴۷/۷۳	۳۱/۸۲	۵۷/۲۹	۴۳/۱۰	۴۰/۶۳	۴۰/۰۰	۵۵/۵۶	۲۸/۵۷	۱۲/۵۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۰/۰۰	۶۷/۶۵	۶۶/۶۷	۶۵/۹۱	۵۴/۵۵	۶۳/۵۴	۵۸/۶۲	۵۸/۳۳	۷۵/۰۰	۵۹/۲۶	۵۷/۱۴	۵۰/۰۰
موجودی مواد اولیه	۵۰/۰۰	۵۲/۹۴	۵۵/۵۶	۵۲/۲۷	۳۶/۳۶	۵۶/۲۵	۵۱/۷۲	۴۷/۹۲	۵۰/۰۰	۴۸/۱۵	۵۷/۱۴	۱۲/۵۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۴/۴۴	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۲/۲۷	۵۰/۰۰	۵۹/۳۸	۴۸/۲۸	۵۰/۰۰	۴۵/۰۰	۵۵/۵۶	۴۲/۸۶	۵۰/۰۰
قیمت خرید مواد اولیه	۷۷/۷۸	۶۷/۶۵	۷۲/۲۲	۶۸/۱۸	۷۷/۲۷	۵۹/۳۸	۶۲/۰۷	۶۵/۶۳	۶۵/۰۰	۶۴/۸۱	۵۰/۰۰	۶۲/۵۰
موجودی محصول (انبار)	۳۸/۸۹	۳۸/۲۴	۷۲/۲۲	۵۰/۰۰	۶۳/۶۴	۶۰/۴۲	۵۱/۷۲	۵۱/۰۴	۵۰/۰۰	۵۵/۵۶	۶۴/۲۹	۶۲/۵۰
میزان صادرات کالا	۴۴/۴۴	۵۵/۸۸	۴۴/۴۴	۵۴/۵۵	۵۴/۵۵	۵۲/۰۸	۴۳/۱۰	۴۲/۷۱	۵۵/۰۰	۵۳/۷۰	۳۵/۷۱	۳۷/۵۰
قیمت محصولات تولیدشده	۳۸/۸۹	۴۷/۰۶	۶۱/۱۱	۵۰/۰۰	۴۰/۹۱	۵۰/۰۰	۵۲/۰۸	۵۰/۰۰	۳۰/۰۰	۵۱/۸۵	۵۷/۱۴	۳۷/۵۰
مصرف حامل‌های انرژی	۴۴/۴۴	۵۲/۹۴	۴۴/۴۴	۵۴/۵۵	۴۰/۹۱	۶۳/۵۴	۴۸/۲۸	۴۸/۹۶	۵۰/۰۰	۶۱/۱۱	۵۰/۰۰	۳۷/۵۰
میزان فروش محصولات	۵۰/۰۰	۴۷/۰۶	۴۴/۴۴	۴۰/۹۱	۳۶/۳۶	۵۹/۳۸	۳۶/۲۱	۳۳/۳۳	۵۵/۰۰	۵۳/۷۰	۲۸/۵۷	۱۲/۵۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۴/۴۴	۵۲/۹۴	۵۰/۰۰	۶۳/۶۴	۶۳/۶۴	۶۷/۷۱	۶۲/۰۷	۵۲/۰۸	۶۵/۰۰	۶۴/۸۱	۵۷/۱۴	۳۷/۵۰

مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در مهر ماه ۱۴۰۱:

- بسیاری از شرکت‌ها در مهرماه به دلیل اتفاقات اخیر در کشور با کاهش فروش و عدم توزیع کالا روبرو بوده‌اند. تقاضا در بسیاری از فعالیت‌ها کاهش داشته‌است. (صنایع شیمیایی، صنایع کانی غیرفلزی و ...)
- کمبود شدید نقدینگی، چند نرخ بودن قیمت ارز و عدم ثبات نرخ ارز شرکت‌ها را در تامین مواد اولیه با مشکل روبرو کرده‌است. (کشاورزی)
- کمبود عرضه نهاده‌های تولید در صنایع دامپروری و مرغداری و بالا بودن قیمت‌ها، کمبود نقدینگی شرکت‌ها باعث شده تا بسیاری از شرکت‌ها اقدام به جوجه ریزی نکنند. (کشاورزی و خدمات)
- ضعف در اینترنت در فعالیت‌های بخش خدمات تأثیر منفی داشته و در بخش‌هایی مانند حمل و نقل اختلال ایجاد کرده و بسیار زمانبر شده‌است. (حمل و نقل)
- قیمت‌های دستوری تعیین شده برای برخی از مواد غذایی کمتر از قیمت تمام شده‌است. (صنایع غذایی، صنایع شیمیایی)
- بسیاری از شرکت‌ها همچنان با مانع‌تراشی برای صدور مجوزها از سوی گمرک و اداره استاندارد روبرو هستند. (صنایع لاستیک و پلاستیک، صنایع شیمیایی و ...)
- برخی از شرکت‌ها به دلیل کاهش تقاضای مشتریان ناشی از حوادث اخیر کشور و همچنین کاهش قدرت خرید، ناچار به تعدیل نیرو شدند.
- عدم ثبات نرخ ارز و نوسانات قیمت مواد اولیه و کمبود نقدینگی باعث شده تا بسیاری از شرکت‌ها در تامین مواد اولیه با مشکل روبرو باشند.
- برخی شرکت‌ها به دلیل محدودیت‌های شبکه‌های اجتماعی و اینترنت متضرر شده‌اند.
- شرکت‌ها در رفع تعهد ارزی برای تامین دلار موردنیاز با مشکلات زیادی مواجه هستند به خصوص که مبادلات با برخی از کشورهای همسایه به صورت ریالی انجام می‌شود، ناچارند تا بعضاً به صورت نقدی از کامیونداران دلار بگیرند.

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در اکتبر ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

